

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/73/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215203064
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8215203064.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Antónie Kandravej v spore žalobcov: 1. A. K. & M. R., IČ: XXXXXXXX, S. XXX/X, S., O. K. 2. A.. A. F., nar. XX.XX.XXXX, P. X. XXX/X, S., O. K. zastúpení JUDr. Jaroslavom Bódišom, advokát, Humenská 18, Košice, proti žalovanému: C. C. spol. s r.o., A.: XXXXXXXX, X.. R. X, XXX XX L., zastúpený JUDr. Svätoslavom Vaškom, advokát, Baštová 5/A, Bardejov, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 3C/240/2015 - 259 zo dňa 08.01.2018 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyhovel žalobe o určenie, že kúpna zmluva uzavretá medzi A.. E. a spoločnosťou C. C. spol. s r.o. dňa XX.XX.XXXX je voči žalobcovi v 2. rade právne neúčinná.
2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ustanovení § 42a, 42b Občianskeho zákonníka a z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre určenie, že predmetný úkon je právne neúčinný, nakoľko bol urobený v úmysle ukrátiť veriteľa.
3. Súd prvej inštancie o náhrade trov konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1, 2 CSP.
4. Zároveň súd prvej inštancie pripustil, aby do konania na miesto žalobcu v 1. rade vstúpil žalobca v 2. rade.
5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie žalovaným, ktorý poukázal na to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj na skutočnosť, že konanie má vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rovnako namietol nevykonanie navrhnutých dôkazov, ako aj nesprávne zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie. Žalovaný namietol skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej na pojednávaní dňa 08.01.2018, napriek tomu, že právny zástupca žalovaného žiadal o ospravedlnenie svojej neúčasti ako aj klienta a navrhoval pojednávanie odročiť. Klient nesúhlasil s pojednávaním bez svojho právneho zástupcu a trval na jeho osobnej účasti, pričom dôvodom neúčasti právneho zástupcu bola jeho dočasná práceneschopnosť. Poukázal na to, že vznik dočasnej práceneschopnosti právneho zástupcu bol datovaný dňom 29.12.2017 a od toho času sa odvíjala aj možnosť zvoliť si iného advokáta na zastupovanie dňa 08.01.2018. Právny zástupca nemohol vopred vedieť, že práceneschopnosť mu neumožní účasť na súdnom pojednávaní, pričom pri kontrolnom vyšetrení dňa 04.01.2018 lekár rozhodol, že sa právny zástupca nemôže zúčastňovať úkonov na súde bez ohrozenia života a zdravia.

Od kontrolného vyšetrenia do termínu pojednávania uplynul krátky čas prerušený víkendom, kedy nebol schopný právny zástupca si zabezpečiť úkony týkajúce sa substitúcie. Takéto konanie právny zástupca nerobil účelovo ani obštrukčne, a pokiaľ súd prvej inštancie konal v jeho neprítomnosti, konal v rozpore s článkom 6 ods. 1 Dohovoru, kedy má každý právo, aby sa jeho vec prejedнала v jeho prítomnosti a mohol sa vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Postup súdu prvej inštancie bol striktný, formalistický a arbitrárny, a preto nezákonný. Poukázal na skutočnosť, že na základe rovnakej žiadosti o odročenie pojednávania v ostatných veciach konaných na Okresnom súde v Bardejove boli tieto pojednávania odročené. Uviedol, že bol uznaný práceneschopným v období Vianoc, respektíve Nového roka a za čas do pojednávania uplynulo 11 dní, kedy boli dva víkendy Nový rok ako štátny sviatok, ako aj cirkevné sviatky Troch kráľov. Práve špecifickosť týchto okolností spôsobila, že nebolo možné zabezpečiť prípadnú substitúciu, či skoršie žiadosti o zrušenie pojednávania a pokiaľ tak súd konal bez neho, došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm.b/ CSP. Nesúhlasil s tým, že konal účelovo pokiaľ elektronicky doručil vyjadrenie vo veciach, návrhy na dokazovanie a napriek tomu, že tieto vyjadrenia podal pred pojednávaním, súd sa týmto nezaoberal. Poukázal na obsah vyjadrenia a návrhov na vykonanie dokazovania, ktoré súdu predložil. Z týchto dôvodov navrhol zrušiť napadnutý rozsudok.

6. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že odvolacie námietky žalovaného sú účelové a dôvody, že jeho návrhy na odročenie pojednávania v iných veciach boli súdmi akceptované, nie sú presvedčivé. Poukázal na to, že argumentácia žalovaného bola vyvrátená z dôkazov, ktoré sú uvedené v spise, a preto navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť v celom rozsahu.

7. K podanému vyjadreniu k odvolaniu sa žalovaný následne už nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

9. Odvolací súd sa primárne zaoberal námietkou odvolateľa týkajúcou sa porušenia práva na spravodlivý proces.

10. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že namietané konanie súdu napĺňa znaky porušenia práva odvolateľa na spravodlivý proces aj s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti.

11. Pri posudzovaní týchto odvolacích námietok je nutné vychádzať z ustanovenia § 183 CSP.

12. Podľa § 183 CSP dôvody odročenia pojednávania

(1) Pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

(2) Od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom. Od strany možno

vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu.

(3) Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

(4) Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania.

13. Otázkou s ktorou sa odvolací súd zaoberal bola otázka, či je práceneschopnosť právneho zástupcu potvrdená ošetrovujúcim lekárom dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania. Po zhodnotení stavu, tak ako vyplýva z obsahu spisu, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie tým, že nerešpektoval žiadosť právneho zástupcu o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov, ktoré podložil lekárskou správou, porušil jeho právo na spravodlivý proces. Nepochybne sa jedná o zložitú právnu otázku, ktorá je predmetom konania vo veci samej, a preto je nevyhnutné rešpektovať právo strany sporu byť zastúpený v konaní advokátom tak, aby sa strana sporu prostredníctvom svojho právneho zástupcu mohla vyjadrovať k vykonaným dôkazom, navrhopovať dôkazy a vykonávať ďalšie procesné práva. Je nepochybné, že právny zástupca lekársym potvrdením doložil svoje tvrdenia o svojom nepriaznivom zdravotnom stave, ktoré mu neumožňujú účasť na pojednávaní, pričom odvolací súd bral do úvahy aj skutočnosť, že zo spisu nie je zistené opakujúce sa takéto konanie právneho zástupcu žalovaného. Na predošlom pojednávaní dňa 20.11.2017 sa právny zástupca žalovaného osobne zúčastnil, pričom súd konal v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ako samotného žalobcu. Vzhľadom na charakter sporu podľa názoru odvolacieho súdu je aj racionálne tvrdenie žalovaného, že trvá na zastúpení advokátom, ktorý ho zastupuje počas celého konania aj vzhľadom na špecifickosť prejednávaného nároku. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že nepostupoval správne súd prvej inštancie pokiaľ nepovažoval dôvod, pre ktorý žiadal právny zástupca žalovaného o odročenie pojednávania a konal vo veci. Týmto došlo k porušeniu procesných práv žalovaného do tej miery, že bolo porušené právo na spravodlivý proces. Odvolací súd bral do úvahy aj skutočnosti, ktoré uviedol žalovaný vo svojom odvolaní, kedy naozaj obdobie vianočných sviatkov, respektíve obdobie prelomov rokov je obdobím, ktoré je špecifické vzhľadom na prípadné zabezpečenie substitučného zastupovania hlavne v prípadoch špecifických a výrazne právne náročných. Preto je nutné prihliadnúť aj na túto skutočnosť pri posudzovaní žiadosti o odročenie pojednávania.

14. Z judikatúry: R 31/1995: Choroba účastníka preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou je dôležitým dôvodom v zmysle § 101 ods. 2 OSP. Ak účastník konania v takomto prípade požiadal včas o odročenie pojednávania, prejednanie veci v jeho neprítomnosti treba kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP.

15. Odvolací súd poukazuje na vyššie uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu z roku 1995, kedy choroba účastníka preukázaná lekárskou správou v čase pojednávania bola kvalifikovaná ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle vtedy platných procesnoprávnych predpisov, čo však možno aplikovať aj na súčasnú situáciu v zmysle Civilného sporového poriadku, kedy tieto závery možno vzťahovať aj na právneho zástupcu s prihliadnutím na špecifiká prípadu spočívajúce v právnej obtiažnosti veci ako aj špecifickosti obdobia, kedy došlo k práceneschopnosti právneho zástupcu a dátumu pojednávania.

16. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré bolo napadnuté odvolaním.

17. Na ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie riadne prejednať nárok žalobcu tak, aby boli zachované stranám sporu všetky im patriace procesné práva tak, aby nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nebolo možné odstrániť ani v konaní pred odvolacím súdom.

18. Odvolací súd nerozhodoval o výroku súdu prvej inštancie, ktorým pripustil, aby do konania na miesto žalobcu v 1. rade vstúpil žalobca v 2. rade, nakoľko tento výrok nebol napadnutý odvolaním a odvolanie proti tomuto výroku nie je prípustné v zmysle § 357 CSP.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).